

Eesti Rahvusraamatukogu 2022. aasta tegevuskava

Rahvusraamatukogu **missioon** on säilitada ja edendada Eesti kultuuripärandit ning olla sillaks teadmiste ja inimeste vahel.

Rahvusraamatukogu **visioon** on avatud, inspireeriva ja kaasava tegutsemiskeskonna kaudu olla uue põlvkonna raamatukogu ning raamatukogundusliku mõtte arendaja.

Meie **väärtused**: Me oleme usaldusväärsed. Me oleme avatud. Me oleme uuendajad. Me oleme loovad. Me oleme kliendikesksed.

Rahvusraamatukogu tegevuskava järgib pikemaajalisi sihte, mis on seatud aastateks 2022-2025: hoolime oma klientidest ja töötajatest; valmistume uuenenud hoones avama inimkeskset raamatukogu; digipööre: muudame teenused kasutajale lihtsaks ja mugavaks; oleme teadmisi ja inspiratsiooni pakkuv hariduskeskus. Rahvusraamatukogu pikemaajalised tegutsemisfookused on omakorda seatud järgides strateegia „Eesti 2035” ja „Kultuur 2030“ sihte ning pidades silmas raamatukogude valdkondlikke arengudokumente ning rahvusvahelisi arengusuundi.

2022. aastal asub Rahvusraamatukogu tegutsema asenduspinnal Narva mnt 11 asuvas „RaRa väikeses majas“. Samuti viiakse lõpuni kogude kolimine logistikakeskusesse, et Tõnismäe hoone lõplikult vabastada rekonstrueerimisega seotud ehitustegevuseks. Sellest tulenevalt on aasta esimene pool suuresti seotud teenuste ja töökeskkonna kohandamisega uutele oludele. Plaanime maksimaalselt pingutada selle nimel, et rahvusraamatukogu mõju ühiskonnas kasvatada, et side raamatukogul klientide ning partneritega säiliks ja tugevneks. Seetõttu püüame olla oma siht- ja huvigruppidele, oma lugejatele ja kasutajatele võimalikult lähedal ning nähtavad nii füüsiliselt kui virtuaalselt. Füüsilist kohalolu silmas pidades on suur osa 2022. aasta tegevustest plaanitud üle-Eesti erinevatesse asukohtadesse, täiendava teenindusalana tegutseb Solarise keskuse RaRa esindus.

Rahvusraamatukogu hoolib enda klientidest. Neile jätkuvalt parima teenuse pakkumiseks arendame teenusepõhist juhtimissüsteemi ning arendame teenuseid koos klientidega, lähtudes nende vajadustest. Kliendile parima teenuse pakkumise eelduseks on õnnelikud ja motiveeritud töötajad. Teeme kõik endast oleneva, et 2022. aasta sügisel väljuda edukalt Peresõbraliku organisatsiooni programmist, loome töötajatele võimalusi panustada teenuste, väärtuste ja organisatsioonikultuuri arendamisse.

2022. aasta toob kaasa muudatused Rahvusraamatukogu IKT-arenduste organisatsioonis minnes seniselt tsentraliseeritud IKT-juhtimismudelit, milles juhtpartneriks Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskus, detsentraliseeritud mudelile. Muudatused on vajalikud, et viia edukalt läbi digipööre organisatsiooni sees, millel on omakorda suur mõju üleriigiliselt pakutavatele e-teenustele ja seeläbi kliendiväärtusele. Tegutsedes Eesti raamatukoguvõrgu arenduskeskusena on 2022. aastal analüüsi etapis kokku 14 arendusprojekti ning lõpule viimisel või arenduse viimases etapis 16 e-teenuse arendusprojekti, neist 2 rahvusvahelist.

2022. aastal jätkuvad ettevalmistused Eesti Hoiuraamatukogu ja Eesti Pimedate Raamatukogu liitmiseks Rahvusraamatukoguga, mis Kultuuriministeeriumi eestvedamisel on kavandatud 2023. aastasse.

Rahvusraamatukogu üheks oluliseks eesmärgiks on tegutseda inspiratsiooni ja teadmisi pakkuva hariduskeskusena. Sellest eesmärgist tõukub suur hulk 2022. aastasse kavandatud haridusprogramme ja teisi tegevusi, mille ühiseks nimetajaks on koostöö. Nii on koostöös Eesti Raamatukoguhoidjate Ühinguga ja raamatukoguvõrguga plaanis uuendada raamatukoguhoidja kutsestandard ning pakkuda ajakohast täiendus- ja kutsekoolitusprogrammi Eesti raamatukogutöötajatele.

Kultuuriministeeriumi ja Rahvusraamatukogu eestvedamisel korraldatakse 2022. a raamatukogude teema-aasta, mis toob fookusesse Eesti raamatukogude hetkeseisu ja tulevikuperspektiivid eesmärgiga teha raamatukogud paremini nähtavaks ning aidata suurendada raamatukogude külastatavust.

I. Hoolime oma klientidest ja töötajatest.

Meede	Tegevus	Tulemus	Tähtaeg	Vastutaja
1. Hoiuraamatukogu	1.1 Hoiuraamatukogu liitmine RaRaga	Koostöös Kultuuriministeeriumiga on organisatsioonide ühendamine ette valmistatud.	Detsember	<i>Teenuste juht K. Veimann</i>
2. Teenusedisaini juurutamine	2.1 Digiteenuste kasutajakogemuse ja kasutajaliideste analüüsimetoodika	RaRa digiteenuste kasutajakogemuse parandamine, digiteenuste parendamine ja metoodika kasutamine uute teenuste loomisel (3 digiteenust testitud).	Juuni	<i>Teenusedisainer M. Veimann</i>
	2.2 Teenusedisaini juurutamine, metoodilise tööriistakasti ja mõõdikute väljatöötamine	Eesmärk: toetada kasutajakesket mõtteviisi ja RaRa teenuste juhte teenusedisaini metoodika kasutamisel.	September	<i>Teenusedisainer M. Veimann</i>
3. Töötajate, teenusepõhise organisatsiooni ja teeninduskvaliteedi arendamine	3.1 Valdcondlike, strategiast lähtuvate tegevuskavade koostamine	Tegevused strateegia fookustes seatud eesmärkide saavutamiseks on paigas, välja on töötatud strateegilised mõõdikud.	Märts	<i>Juhtkond, osakondade juhid</i>
	3.2 Teenuste juhtimise küpsusmudeli 5. taseme „Optimeeritud teenus“ saavutamine	Käivitatud on teenuste juhtide koolitus- ja mentorprogramm.	November	<i>Kvaliteedispetsialist H. Ojasaar</i>
	3.3 Alustame juhtimiskvaliteedi hindamiseks CAFi (ühise hindamisraamistiku, ingl. Common Assessment Framework) tutvustamist ja juurutamist	On toimunud mudeli tutvustus ning koostatud plaan selle kasutuselevõtuks 2023. a.	November	<i>Personalijuht I. Ostrat</i>
	3.4 Töötajate kompetentsimudeli arendamine	Võtame kasutusele juhtide ja infospetsialistide kompetentsimudeli, töötame välja teenuste juhtide kompetentsimudeli.	Detsember	<i>Personalijuht I. Ostrat</i>
	3.5 Organisatsiooni tulemuslikkuse suurendamine	Strateegiliste juhtimisotsuste ja tulemusnäitajate jälgimise lihtsustamiseks on juurutatud digitaalne juhtimistöölauad.	Detsember	<i>Teenuste juht K. Veimann, kvaliteedispetsialist H. Ojasaar</i>
	3.6 Teeninduskvaliteedi parandamine	Läbi on viidud teeninduskvaliteedi hindamine pimeostude meetodil, käivitatud on kvaliteedi parandamise programm.	Detsember	<i>Kvaliteedispetsialist H. Ojasaar</i>
	3.7 Peresõbraliku organisatsiooni programmi edukas lõpetamine	Kõik 2020. a sügisel kokkulepitud tegevused on toimunud ning lõpetame programmi edukalt.	Detsember	<i>Personalijuht I. Ostrat</i>

II. Valmistume uuenenud hoones avama inimkeskset raamatukogu.

Meede	Tegevus	Tulemus	Tähtaeg	Vastutaja
1. Asendusruumid ja kolimine	1.1 Interaktiivne videomängude muuseum LvLup!	RaRa väikses majas töötab videomängude muuseum: avatud 24 tundi nädalas, 3 haridusprogrammi kolmes keeles.	Jaanuar	<i>Humanitaaria ja kunstide raamatukogu, C. Laurell</i>
	1.2 Teenuste ja kogude kolimine Tõnismäe hoonest	Kõik kogud ja teenused on ümber kolitud vastavalt kolimisplaanile.	Märts	<i>Teenuste juht K. Veimann</i>

	1.3	Teenuste toimetamiselise kohandamine ja teenuste käivitamine asendusruumides	Tööprotsessid on kohandatud vastavalt asendusruumide võimalustele ja analüüsitud on vajalikke muudatusi.	Juuli	<i>Teenuste juht, osakondade juhid</i>
	1.4	Narva mnt hoone tegevuse alustamiseks ja teenuste kasutajaskonna suurendamiseks vajalikud turunduskampaaniad	Aasta jooksul külastab Narva mnt hoonet X kasutajat, teenuste X, Y ja Z kasutajaskond suureneb X võrra. Mõõdikute arvnäitajad on väljatöötamisel.	Läbi terve aasta	<i>Kommunikatsiooni- ja turundusosakond koostöös teiste osakondadega</i>
2. RaRa uue hoone toimimise ettevalmistamine	2.1	RaRa disainivõrgustiku tegevusplaani koostamine	RaRa disainitiim on koolitatud, koosloomes on välja töötatud teenusedisaini tööplaan ja tegevuse mõõdikud aastateks 2022–2025.	Märts	<i>Teenusedisainer M. Veimann</i>
	2.2	Püsinäituste visiooni kujundamine	Koostöös huvigruppidega on kaardistatud ja eelarvestatud uued püsinäituste alad ja vajalikud tehnoloogilised lahendused.	September	<i>Näituste osakonna juhataja V. Loo</i>
	2.3	Kaasaegsed digilahendused hoones	Sihtrühmade ja partneritega koostöös on täpsustatud riist- ja tarkvaralahenduste maht ja maksumus.	September	<i>Teenuste juht K. Veimann</i>
	2.4	Sihtrühmade kaardistamine, RaRa väärtuspakkumiste koostamine	Peamiste sihtrühmade väärtuspakkumised on kokku lepitud ja arendusplaanid koostatud.	September	<i>Teenusedisainer M. Veimann, teenuste juhid</i>
3. Üritused	3.1	RaRa ühtse sündmuste ja ürituste kontseptsiooni loomine (sh Narva mnt ja Solarise esindus)	Eesmärgid: 1) kuluühiku kohta rahvarohkeim tulemus; 2) Narva mnt ja Solarise esinduse suurem kasutajaskond terve aasta jooksul; 3) RaRa jõudmine teistesse Eesti piirkondadesse.	Jaanuar	<i>Kommunikatsiooni- ja turundusosakond, teised osakonnad</i>
	3.2	RaRa tehnilise varustatuse tagamine, et oleks võimalik Narva mnt ja Solarise esinduses üritusi korraldada.	Narva mnt ja Solarise esinduses ürituste korraldamiseks on olemas vajalik tehnika ja ruumid (Narva mnt 0-korruse lounge).	Jaanuar–märts	<i>Kommunikatsiooni- ja turundusosakond, teised osakonnad</i>
	3.3	ACTA 17 „Kirik, keel ja kool. Haridusideed varauusaegsel Liivimaal“ esitlus ja trükis	Uurimistööde tutvustamine ja raamatu esitlus. Eesmärk: humanitaarteadlaste ja loovinimeste võrgustiku hoidmine ning laiendamine.	Veebruar	<i>Humanitaaria ja kunstide raamatukogu, P. Lotman; sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu, P. Pärigma</i>
	3.4	Emakeelepäev „Selgelt eesti keeles“	Järjepidev hübriidvormis suurüritus (toimub Tartus), seob erinevaid huvigruppe raamatukoguga ning aitab kaasa RaRa tuntusele ja positiivsele mainele. Osalejaid 250.	Märts	<i>Humanitaaria ja kunstide raamatukogu juhataja K. Riisalu</i>
	3.5	Austria kirjandusõhtu: Karin Peschka	Koostööüritus Austria saatkonnaga, tutvustab saksakeelset kultuuriruumi mitmeid auhindu pälvinud kirjaniku loomingut kaudu. Osalejaid 30.	Kevad/sügis	<i>Humanitaaria ja kunstide raamatukogu, M. Martinson</i>
	3.6	Välkraamatukogude (12 korda) ja RaRa üle-eestiliste näituste/ürituste tuuride korraldamine, võimalik osalemine 2022. aasta noorte laulu- ja tantsupeol	RaRa tutvustab oma teenuseid/ennast väljaspool Tallinna ja Harjumaad, et suurendada tustust ja teenuste kasutamist. RaRa on ja peab toimima kogu Eesti raamatukoguna. Tegevus seotakse ka raamatukogude teema-aastaga.	Aprill–oktoober	<i>Kommunikatsiooni- ja turundusosakond, teised osakonnad</i>

3.7	Teenusedisaini konverents 2022	Koostöös TalTechi d.Labiga korraldatav hübriidvormis suurüritus, mis toob kokku mäluasutuste ja avaliku sektori spetsialistid, disainivaldkonna praktikud. Eesmärk: tutvustada teenuste disainimise parimat praktikat ja edulugusid nii Eestis kui mujal maailmas. Osalejaid 300.	Mai	<i>Teenusedisainer M. Veimann; kommunikatsiooni- ja turundusosakond, kogude osakond</i>
3.8	Desinformatsiooniteemaline konverents Narvas	Eesmärk: arutelu desinfo ja infomanipulatsiooni ohtudest, sh tuua välja raamatukogude roll infokirjaoskuse ja info kriitilise hindamise oskuse arendamisel. Võimalikud koostööpartnerid: Riigikantselei, Euroopa Komisjoni Eesti esindus. Võimalik toimumiskoht: Narva Keskraamatukogu.	Mai	<i>Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu, kommunikatsiooni- ja turundusosakond</i>
3.9	Arvamusfestival 2022	RaRa välkraamatukogu ja aruteludes osalemine. Sihtrühm: spetsialistid, ametnikud, üliõpilased. 600 osalejat.	August	<i>Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu, L. Annast; kommunikatsiooni- ja turundusosakond, kogude osakond</i>
3.10	Loengutsükkel „Liivimaa leiutamine“. Teema: Liivimaa kultuuriruum: kloostrid, raha, kirjanduselu, hariduselu (M. Tamm, T. Kala, I. Leimus, J. Kivimäe, E. Küng)	Loengusarja idee alus: väljaanne „Liivimaa kaardid“. Varauusaja uurijad tutvustavad oma uurimistöde tulemusi kultuurihuvilisi kõnetavas vormis. Eesmärk: siduda ajaloo huvilised raamatukoguga. Osalejaid 50 loengu kohta, lisaks veebikülalastused.	Sügis	<i>Humanitaaria ja kunstide raamatukogu, P. Lotman</i>
3.11	Põnevuskirjanduse klubi loomine	Eesmärk: edendada lugemist ja tuua inimesed raamatukokku. Toimuvad arutelud, kohtumised autoritega jm (2 kokkusaamist).	September	<i>Kultuurinõunik K. M. Sinijärv</i>
3.12	XVII oskuskeelepäev	Traditsiooniline oskuskeelepäev toob kokku eri valdkondade spetsialistid käsitlemaks erialaterminoloogiaga seotud teemasid. Virtuaalüritusel osalejaid 200.	Oktoober	<i>Terminoloogiateenuse juht</i>
3.13	Valdkonna aastakonverents	Hübriidvormis suurüritus, mis toob kokku valdkonna spetsialistid, poliitikakujundajad ja visionäärid. Eesmärk: sõnastada teema-aasta raames raamatukogude tuleviku sõlmküsimused, tutvustada teiste riikide praktikat ja edulugusid. Osalejaid 300.	Oktoober	<i>Välissuhete peaspetsialist, kommunikatsiooni- ja turundusosakond, kogude osakond, teised osakonnad</i>
3.14	GIS-päev	Järjepidev suurüritus. Eesmärk: sidusam koostöö partneritega. Sihtrühm: geograafiaõpetajad ja -õppejõud, üliõpilased, gümnasistid, GIS-spetsialistid, geograafiahuvilised. Osalejaid 150.	November	<i>Humanitaaria ja kunstide raamatukogu, T. Kruup</i>
3.15	RaRa Tõnismäe hoone näitus/aktsioonid rekonstrueerimise ajal	RaRa Tõnismäe hoone rekonstrueerimise hoidmine huviorbiidis, et valmistada ette uue hoone avamist ja tagada olulise kultuuriobjekti valmimine. Hoone rekonstrueerimise ajal kasutame võimalusel piirdeaedu näitusepindadena, samuti toome hoone aeg-ajalt tähelepanu keskpunkti (nt videomapping).	Läbi terve aasta	<i>Kommunikatsiooni- ja turundusosakond, teised osakonnad</i>

	3.16	Desinformatsiooni teemavaldkonna kujundamine, „Infomüra“ veebiartiklid ja infokirjad	Kogu kujundamine koostöös võrgustikuga. Sihtrühm: ametnikud, ajakirjanikud, tudengid. Läbi on viidud 7 üritust.	Läbi terve aasta	<i>Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu, K. Kaju</i>
	3.17	RaRa välkraamatukogud linnaruumis ja kultuuriüritustel	Teemakohased ning potentsiaalsest sihtrühmast ajendatud välkraamatukogud erinevatel üritustel. Eesmärk: tutvustada kirjandust ja RaRa teenuseid ning siduda raamatukoguga laiemat üldsust (12 korda).	12 korda	<i>Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu, humanitaaria ja kunstide raamatukogu, kommunikatsiooni- ja turundusosakond</i>
	3.18	50: kirjanikud keskpunktis	Vestlusringide sari jätkub 50. aasta juubelit tähistavate kirjanikega (P. Raud, fs, K. Aareleid, M. Kompus, S. Liivak, K. Johanson). Sihtrühm: kirjandus- ja kultuurihuvilised, õpilased, üliõpilased. Osalejaid ühel üritusel 30. Kokku 2–3 üritust.	Läbi terve aasta	<i>Humanitaaria ja kunstide raamatukogu, K. M. Sinijärv</i>
	3.19	Rubriik „Sinijärv: jätku lugemis(t)ele!“. Karl Martin Sinijärv soovib värsket kodumaist kirjandust	Kirjandushuvi ja -teadmiste suurendamine. Avaldatakse sotsiaalmeedias, ERRi kultuuriportaalis, Apollo ja Rahva Raamatu kirjandusblogides.	1 kord nädalas	<i>Humanitaaria ja kunstide raamatukogu, K. M. Sinijärv</i>
	3.20	„RäRa: räägime raamatutest“. Regulaarne raamatukogusaade veebis	Eesmärk: siduda kirjandushuvilised raamatukogu ja meie uue asukohaga. Virtuaalne raamatusaade, mis kutsub raamatuid laenutama, toetab taaskasutust ja rohelist mõtteviisi.	6 korda aastas	<i>Humanitaaria ja kunstide raamatukogu, K. M. Sinijärv</i>
4. Kogude kujundamine	4.1	Kogude kolimine ja tulemuste analüüs	Kogude ja raamatukogu varade kolimine on lõpule viidud. Valminud on analüüs, mis on aluseks tagasikolimise planeerimisel.	Mai	<i>Peavarahoidja K. Lass</i>
	4.2	Eesti e-raamatute komplekteerimise käivitamine	Eesti e-laenutuskeskkonda on hangitud vähemalt 3000 väljaannet, mida kasutajad saavad laenutada.	August	<i>Kogude arenduse osakond, K. Felt</i>
	4.3	Säilitusosalase koostöö arendamine, hübriidseminar	Eesmärk: koostöös mäluasutustega mõtestada raamatute (laiemalt trükiste) tähtsust ühiskonna arengus. Sihtrühm: mäluasutused, kultuuriorganisatsioonid jne. Osalejaid 200.	Oktoober	<i>Peavarahoidja K. Lass</i>
	4.4	Suurendame digitaalselt kättesaadavate kogude hulka aastatel 2022–2025	Töövood on käivitatud ja mahud kokku lepitud. Kasutajatele avaneb kultuurilooliselt oluline materjal (pisi- ja ekliibrised, postkaardid, nõukogude ajal ilmunud perioodika; digiteerime 1 000 000 lk aastas).	2022–2025	<i>Peavarahoidja K. Lass; digiteerimiskeskus, S. Tõnisson</i>
	4.5	Eesti trükipärandi massdigiteerimise projekt (2019–2023)	Projekti raames digiteeritud aines on digitaalarhiivi vastu võetud ja kättesaadavaks tehtud (kokku 3,5 miljonit digiteeritud lehekülge)	2022–2023	<i>Rahvusteavikute säilituskeskus, E.-M. Artus</i>
	4.6	Segmenteeritud digitaalsete mahtude suurendamine	Tööprotsesside ümberkorraldamine. Lisaks perioodilistele väljaannetele segmenteeritakse täiendavalt 50% ulatuses monograafilisi väljaandeid. Tegevus loob eelduse digiandmete kättesaadavuse kvaliteedi parandamiseks.	Detsember	<i>Digiteerimiskeskus, S. Tõnisson</i>
	4.7	Riigi Teataja 1918–1939 tekstikorpuse avaldamine RaRa avaandmete portaalis	Tekstid on avaldatud tekstikorpusena.	Detsember	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, U. Sinisalu</i>

III. Digipööre: muudame teenused kasutajatele lihtsaks ja mugavaks.

Meede	Tegevus	Tulemus	Tähtaeg	Vastutaja	
1. Tark tellija, IT-organisatsiooni uuendamine	1.1	IKT-teenuste juhtimise tarkvara juurutamine, kasutajatoe portaali loomine ning haldamine	Tarkvara on juurutatud ja portaal töötab. Teenustega seotud küsimuste haldamine on tagatud.	Veebruar	<i>IT arenduskeskus, haldusspetsialist</i>
	1.2	IT-koolitusprogrammide juurutamine	Uued töötajad läbivad IT-koolituse.	Märts	<i>IT arenduskeskuse juht V. Lõhmus</i>
	1.3	IKT-projektide tööaja mõõtmise vahendi juurutamine	Kõikides IT-arendusprojektides on juurutatud tööaja mõõtmise vahend.	Juuni	<i>IT arenduskeskuse juht V. Lõhmus</i>
	1.4	Juhised infosüsteemide ja teenuste arendamiseks isikuandmete kaitse vaatest	Infosüsteemide arendusteks on koostatud nõuded ja juhendid (sh mõjuanalüüsidele, lõimitud ja vaikimisi andmekaitse põhimõtete rakendamiseks).	Juuni	<i>Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu, M. Meiorg</i>
	1.5	IKT-teenuste hajutamine kesksest teenusemudelist	Uute majutus- ja halduspartneritega on teenuslepped sõlmitud, RaRa teenuste jätkusuutlikkus on tagatud.	Juuni	<i>IT arenduskeskus, K. Kütt</i>
	1.6	RaRa varundus- ja taastepaanide strateegia koostamine	Koostöös halduspartneriga on varundus- ja taastepaanide juurutamiskavad koostatud ja planeeritud.	September	<i>IT arenduskeskus, K. Kütt</i>
	1.7	IKT-teenuse protsesside kirjeldamine ja ühtlustamine	Kasutusel on rahvusvaheline äriprotsesside standard, mille alusel arendusprojektides protsesse kaardistada.	November	<i>IT arenduskeskuse juht V. Lõhmus</i>
	1.8	Avalike teenuste IT tehnilise küpsuse hindamine	Ülevaade teenuste lõikes, milline on IT tehniliste teadmiste tase avalike teenuste kaupa.	November	<i>IT arenduskeskuse juht V. Lõhmus</i>
2. E-teenus, analüüs	2.1	Raamatukoguvõrgu statistika töörühma loomine, teenuse analüüsimine koostöös Kultuuriministeeriumiga	Eri tüüpi raamatukogude esindajatest moodustatud töörühma eesmärk on kaardistada teenuse probleemid, vajadused ja tulevikusuunad ning leppida kokku mõistetes ja andmete kogumise põhimõtetes.	Jaanuar	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, R. Olonen</i>
	2.2	RaRa uue visuaalse identiteedi (CVI) rakendamine kõikides peamistes e-teenustes	RaRa kõige suurem puutepind oma klientidega on digitaalsed teenused (nt DIGAR, DIGARi Eesti artiklite portaal jne). Praegu põhineb digitaalsete teenuste disain vanematel/erinevatel visuaalsetel identiteetidel. Kõik RaRa kanalid peavad kandma raamatukogu uut visuaalset identiteeti.	Jaanuar–juuni	<i>Kommunikatsiooni- ja turundusosakond, IT arenduskeskus, teised osakonnad</i>
	2.3	RaRa uus välisveeb	Klientide kasutajamugavuse suurendamiseks uuendame RaRa välisveebi ja koondame sinna kõik seni eraldi asetsevad veebid ja veebipesad.	Jaanuar–juuni	<i>Kommunikatsiooni- ja turundusosakond, IT arenduskeskus, teised osakonnad</i>
	2.4	Kasutajaväärtuse tõstmise KRATT: artiklite automaatne märksõnastamine. Detailanalüüsi läbiviimine ja prototüübi loomine	Eesmärk: leida vastus küsimusele, kas DIGARi Eesti artiklite portaali tekste on võimalik automaatselt märksõnastada. Projekti lõpuks valmib andmeanalüüsi dokument ja prototüüp.	Mai	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, U. Sinisalu</i>

	2.5	Digitaalse kultuuripärandi kättesaadavuse infosüsteemi analüüs	Läbi on viidud ärianalüüs ja kasutajauuring. Loodud on digitaalset kultuuripärandit vahendava keskkonna kasutajate vajadusi arvestav prototüüp.	Mai	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, M. Küppar</i>
	2.6	RaRa andmehalduse põhimõtete koostamine ja juurutamine	Koostatud on dokument, mis fikseerib RaRa andmehalduse põhimõtted.	Oktoober	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, U. Sinisalu</i>
	2.7	Kasutajaväärtuse tõstmise KRATT: automaatne pildituvastus. Detailanalüüsi läbiviimine ja prototüübi loomine	Koostöös Muinsuskaitseametiga otsitakse võimalusi piltide automaatseks kirjeldamiseks. Projekti lõpuks valmib andmeanalüüsi dokument ja prototüüp.	Detsember	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, U. Sinisalu</i>
	2.8	Kokkuhoiu KRATT: automaatne kataloogimine ja märksõnastamine. Detailanalüüsi läbiviimine ja krati arendus	Eesmärk: töötada välja masinõppel tuginevad meetodid digitaalsete teavikute kataloogimiseks ja märksõnastamiseks. Valmiv rakendus võimaldab automatiseerida digitaalsete väljaannete kirjeldamist. Projekti finantseerimiseks on 2022. a eeltaotlus esitatud.	Detsember	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, U. Sinisalu</i>
	2.9	Mäluasutuste ühiste sõnastike, ontoloogiate ja klassifikaatorite loomise ning kasutamise võimaluste analüüs	Riigi andmehalduse tegevuskavast lähtuvalt toimub klassifikaatorite inventuur ning süsteemi käivitamine 2022. a II kvartalis. Sellest lähtuvalt tuleb mäluasutustel alustada aktiivselt oma valdkonna klassifikaatorite, sõnastike ja ontoloogiate analüüsi. Projekti finantseerimiseks on 2022. a eeltaotlus esitatud.	Detsember	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, U. Sinisalu</i>
	2.10	Üleriigilise teenuse „Minu raamatukogu“ kontseptsiooni ja kuvandi loomine	Teenuse kontseptsioon ja mudel on loodud ning rakenduskava on välja töötatud.	Detsember	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, J. Makke; kommunikatsiooni- ja turundusosakond</i>
	2.11	Uus raamatukogusüsteem: raamatukoguteenuste ärianalüüsi ja teenusedisaini läbiviimine koostöös raamatukoguvõrguga	Eesmärk: raamatukoguteenuste analüüs ja teenusedisain, mis loob võimaluse ühise üleriigilise raamatukogusüsteemi kasutuselevõtuks Eesti raamatukogudes. Projekti tulem: ärianalüüsi dokument ja e-kataloogi prototüüp.	Detsember	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, U. Sinisalu</i>
	2.12	Raamatukoguvõrgu statistika andmebaasi uuendamine	Raamatukogude iseteenindusportaali kontseptsioon on loodud ja raamatukogudega läbi arutatud, teenuse hankedokument on ette valmistatud.	Detsember	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, R. Olonen</i>
	2.13	Andmehalduse analüüsi projekt	Valmib analüüsidokument, mis kirjeldab nõudeid RaRa andmehalduse tarkvarale. Juurutatud süsteemis on kirjeldatud vähemalt üks andmekogu.	Detsember	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, U. Sinisalu</i>
	2.14	Raamatukoguvõrgu ja Eesti kirjastusturu analüüsid/statistika avaldamine	Raamatukoguvõrgu ja Eesti kirjastusturu perioodiliselt avaldatavad detailsed analüüsid pakuvad paremat ülevaadet valdkonnast nii riigile kui ka teistele infotarbijatele (nt meediale). RaRa koondab nimetatud teabe üle Eesti.	Läbi terve aasta	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, kogude osakond, kommunikatsiooni- ja turundusosakond</i>
3. Keskne e-teenus, arendus	3.1	Üleriigilise teenuse Bürokratt juurutamine ja kommunikatsioon RaRas	Tehisintellektil põhinev lahendus kliendiküsimustele vastamiseks. Käivitub innovaatiline teenusekanal RaRa kodulehel ja otsinguportaalil, toimub masintõlke katsetamine ja häälkasutuse	Märts	<i>Humanitaaria ja kunstide raamatukogu, M. Kurvet</i>

		liidese arendamine. Eesmärk: Bürokratt vastab 20%-le kliendiküsimustest.		
3.2	Eesti rahvusbibliograafia e-kataloogis ESTER	Eesti rahvusbibliograafia on kättesaadav uues keskkonnas.	Mai	<i>Kogude arenduse osakond, K. Mälton</i>
3.3	Innovatsiooniprojekt „Raamatud liikuma“	Projekt on lõppenud ja teenus toimib. Tellimuste koguarv 2022. a lõpuks: u 2000. Liitunud raamatukogusid: minimaalselt 30. Kasutajate rahulolu: 80%.	Juuni	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, R. Olonen, M. Jõgi</i>
3.4	Veebiperioodika automatiseeritud salvestamine	Luuakse automatiseerimislahendused, mis võimaldavad suurendada uudiste salvestamise produktiivsust ja kvaliteeti ning vähendada sisulisi kadusid alla laetud veebisaitidel.	Juuni	<i>Rahvusteavikute säilituskeskus, T. Daniel</i>
3.5	E-väljaannete laenutuskeskkonna arendamine ja teenuse kujundamine	Teenus on välja töötatud ja kujundatud, tarkvaraarendus on lõppenud, sõlmitud on lepingud e-väljaannete kirjastajatega, ette on valmistatud teenuse juurutamise plaan.	Detsember	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, M. Jõgi; IT arenduskeskus, H. Filatova</i>
3.6	RaRa digikogude teksti- ja andmekaeve tööriistade täiustamine	DIGARi andmed on täiendatud autoriõiguse litsentsidega ja juurdepääsupiirangut selgitavate tunnustega. Loodud on lahendused lemmatiseeritud tekstide kasutamiseks ja andmete otsimiseks. RaRa avaandmete portaal on avaldatud digitaalselt kättesaadavate väljaannete detailne nimekiri koos digiteerimiskavaga.	Detsember	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, P. Tinitis</i>
3.7	DIGAR: Postimehe koostööprojekt	Postimehe vanemate ajalehenumbrite kuvamine DIGARist Postimehe keskkondades Postimehe veebiportaali autoriseeritud kasutajatele.	Detsember	<i>Rahvusteavikute säilituskeskus, E.-M. Artus; kommunikatsiooni- ja turundusosakond</i>
3.8	DIGAR: Riigikantselei koostööprojekt	Riigikantselei uuringute arhiveerimine ning avaldamine DIGARis. Luuakse võimalus uuringuid kokkulepitud vormis Kirjastajaportaali kaudu edastada.	Detsember	<i>Karmen Linask; rahvusteavikute säilituskeskus, Ü. Laos</i>
3.9	Taliolümpiamängude veebilehtede salvestamine (Peking 2022)	Veebiarhiivis on kogumid Olümpiamängud 04.02.–20.02.2022 ja Paraolümpia 04.03.–13.03.	Detsember	<i>Rahvusteavikute säilituskeskus, T. Daniel</i>
3.10	Eesti veebilehtede regulaarne arhiveerimine	Iga veebilehekülj on vähemalt kord aastas arhiveeritud.	Detsember	<i>Rahvusteavikute säilituskeskus, T. Daniel</i>
3.11	Säs-(säilituseksemplari) raamatukogude autoriseeritud töökohad	Projekti eesmärk: parandada digiainese kasutusmugavust ja ligipääsetavust. Käivitatud on keskne haldusmudel, kus arendused ja uuendused jõuavad kõigile töökohtadele ühest kohast.	Detsember	<i>Humanitaaria ja kunstide raamatukogu, M. Laanemets</i>
3.12	Raamatukogusõnastik on kättesaadav EKI terminibaasis Ekilex/Sõnaveeb	Eesmärk: raamatukogundusliku erialakeele sidustamine üleriigilise terminoloogiabaasiga. Pooled migreeritud terminitest on uues keskkonnas toimetatud ja korrastatud.	Detsember	<i>Terminoloogiateenuse juht</i>
3.13	Otsinguportaali kasutajaliidese arendus	Teenusedisaini meetodil luuakse valdkondliku digiainese uudiskirjanduse kuvamise mudel. Eesmärk: sihtrühmadele suunatud digikollektsioonide loomine.	Detsember	<i>Sotsiaalia ja parlamendiraamatukogu, K. Kaju</i>

	3.14	Digitaalarhiivi uue tarkvara juurutamine	2022. a lõpuks on tarkvara juurutatud, vähemalt 200 000 objekti on migreeritud uude arhiivi ja on koostatud kasutajakeskkondade uuendamise kava.	2021–2023	<i>IT arenduskeskus, projektijuht F. C. Kirch</i>
	3.15	Jätkub ELi rahvusvaheline koostööprojekt EODOPEN	Jätkub 20. ja 21. sajandi raamatute autoriõiguste tuvastamine, digiteerimine ning kättesaadavaks tegemine.	2019–2024	<i>Projektijuht M. Hang</i>
	3.16	Koostööprojekt Open Digital Library (Hollandi ja Austria rahvusraamatukogudega)	Eesmärk: luua teadlastele (ja potentsiaalselt loovinimestele) mugav virtuaalne keskkond, mis võimaldab teksti- ja andmekaeve eesmärgil virtuaalset juurdepääsu RaRa andmestikele, vajalikele tööriistadele ning koolitusmaterjalidele. Valmib õigusliku raamistiku analüüs ja viiakse läbi digihumanitaaria seminar.	2021–2023	<i>Projektijuht M. Meiorg</i>
4. Seminar, koostöö	4.1	Digiarhiivinduse koostöövõrgustiku haldamine ja arendamine, digiarhiivinduse seminari korraldamine	Eesmärk: tõhustada Eesti digiarhivaaride omavahelist suhtlust, läbi on viidud veebiseminarid ning koostööseminar.	November	<i>E.-M. Artus</i>
	4.2	Digihumanitaaria koostöövõrgustiku haldamine ja arendamine, digihumanitaaria seminari korraldamine	Eesmärk: propageerida digihumanitaaria teadmisi ja võimalusi Eesti mäluasutuste digiarhiivinduse spetsialistide seas ning edendada digihumanitaaride teadlikkust mäluasutuste pakutavatest võimalustest.	November	<i>J. Makke</i>

IV. Oleme teadmisi ja inspiratsiooni pakkuv hariduskeskus.

Meede	Tegevus	Tulemus	Tähtaeg	Vastutaja	
1. Koostöö	1.1	Koostöö arendamine noortega tegelevate organisatsioonidega	Koostöös HARNOga on kaardistatud noortekeskuste ja RaRa ühised vajadused ja võimalused.	Juuni	<i>Hariduskeskus, M.-L. Seer</i>
	1.2	Koostöö laiendamine ülikoolide ja ülikoolide raamatukogudega	Tudengite väärtuspakkumise põhjal on välja töötatud RaRa teenuste pakettid.	September	<i>Teenusedisainer M. Veimann</i>
	1.3	Koostöö riigigümnaasiumide ja HTMiga	Koostöös HTMi ja riigigümnaasiumide juhtidega on välja töötatud ja Tabasalu Riigigümnaasiumi näitel piloteeritud gümnaasistide uurimistööd toetav haridustegevuste koostöömudel.	November	<i>Hariduskeskus, P. Slabina</i>
	1.4	Koostöö aineseltsidega: õpetajate valdkondlike fookusgruppide loomine ja töös hoidmine	Aineseltsides ja -ühendustes on tutvustatud RaRa haridustegevusi ning seltse kaasatud uute programmide ja materjalide loomisesse. Toimunud on vähemalt 2 koostööüritust.	November	<i>Hariduskeskus, P. Slabina</i>
	1.5	Õpetajate infopädevuse arendamise koolitusmudeli ja -programmi loomine	Välja on töötatud õpetajate koolitusmudel ja -programm ning läbi on viidud pilootkoolitus Tabasalu Riigigümnaasiumi õpetajatele. Eesmärk: õpetajate infopädevuse suurendamine ja digitaalse kultuuripärandi tutvustamine laiemale õppijate ringile. Tulemus: õpetajad on RaRa andmebaase kasutanud oma tunnikavades.	Detsember	<i>Hariduskeskus, P. Slabina</i>
	1.6	Iga-aastase konkursi „Eesti kauneimad raamatud“ ettevalmistus ja läbiviimine	Aitame korraldada ja läbi viia konkursse „25 kauneimat Eesti raamatut“ ja „5 kauneimat Eesti lasteraamatut“. Vastutame turunduskommunikatsiooni eest.	Mai	<i>Kommunikatsiooni- ja turundusosakond, M. Hang</i>

			Partnerid: Eesti Kirjastuste Liit, Eesti Kujundusgraafikute Liit, Eesti Lastekirjanduse Keskus, Eesti Trüki- ja Pakenditööstuse Liit.		
2. Suurprojektid	2.1	Raamatukogude teema-aasta korraldamine	Kultuuriministeeriumi ja RaRa eestvedamisel korraldatakse 2022. a raamatukogude teema-aasta, mis toob fookusesse raamatukogude hetkeseisu ja tuleviku põhilise rõhuga aidata suurendada raamatukogude külastatavust. RaRa ülesanne on luua kesksed lahendused ja korraldada üritusi (veeb, visuaalne identiteet (CVI), programm, üleriigilised projektid, tegevusi toetavad kampaaniad).	Läbi terve aasta	<i>Kommunikatsiooni- ja turundusosakond, kogude osakond, teised osakonnad, välispartnerid</i>
3. Haridusprogrammid	3.1	Haridustegevused muukeelsele elanikkonnale	Koostöös Multilinguaga on välja töötatud uus õppeformaad ja e-materjalid. Osalejaid 250.	Aprill	<i>Hariduskeskus, K. Gustasson</i>
	3.2	Rahvusraamatukogu kohvis! Hariduslik rändinstallatsioon „Loodusrännakud Ado, Carli ja Juhani. Inimene ja loodus algupärasel eestikeelses kooliõpikus“	Jätkuprojekt: rändinstallatsioon seoses näitusega „ABC ja Cicero“. Eesmärk: viia RaRa igasse maakonda, edendada koostööd raamatukogudega ja pakkuda külastajatele vahetut ajastukogemust. Sisu keskendub looduse ja inimese suhtele, toetab haridustegevusi ja õppetööd. Peamine sihtgrupp: põhikooliõpilased.	September	<i>Humanitaaria ja kunstide raamatukogu, K. Riisalu; vormistus: näituste osakonna juhataja V. Loo</i>
	3.3	Raamatukogu teemakollektsioonid õpetajatele tundide läbiviimiseks	RaRa kogude, haridusprogrammide ja e-õppematerjalide ning -mängude põhjal teemakollektsioonide loomine (tunnikavad, õppekava eesmärgid, lisamaterjalid, ülesanded), et õpetajad saaks teematunde iseseisvalt koolis läbi viia. Loodud on teemakollektsioonide kontseptsioon ja üks teemakollektsioon.	Detsember	<i>Hariduskeskus, A. Õunapuu</i>
	3.4	RaRa ratastel: haridusprogrammide väljatöötamine ja läbiviimine	Aastas on läbi viidud 160 haridustegevust (4000 osalejat) nii koolides, asendusruumides kui veebis. Õpilaste ja õpetajate tagasiside analüüsi põhjal on programme arendatud ja ajakohastatud. Haridustegevuste soovitusindeks on 90%.	Detsember	<i>Hariduskeskus, K. Gustasson</i>
	3.5	Hariduskeskuse veebipesa täiendamine	Välja on töötatud veebipesa kontseptuaalne plaan ning sisuloome protsessid. On loodud RaRa kogude ning õpetajate soovitude põhjal 10 uut e-materjali. Veebipesa külastajaid on 25 000.	Detsember	<i>Hariduskeskus, M.-L. Seer</i>
	3.6	Mäluasutuste digipärandit tutvustavad GIF-konkursid	Eesmärk: arendada noorte infopädevust ning suunata neid kasutama digiarhiivide rikkalikke kogusid meil ja mujal. Osalejaid kokku 100.	Detsember	<i>Hariduskeskus, A. Õunapuu</i>
	3.7	Miniraamatukogu haridustegevused Solarises koostöös Apolloga ja välkraamatukogude haridustegevused	Loodud on Solarise haridustegevuste kavand ning sellel põhinev programm, mis hõlmab eri sihtrühmi. Läbi on viidud 20 haridustegevust (osalejaid 80). Haridustegevustega on osaletud 5 välkraamatukogus.	Detsember	<i>Hariduskeskus, K.-V. Kats</i>
4. Näitused	4.1	Koostööprojekt: Wiiralti preemia 2022	Traditsioonilise konkurss-näituse korraldamine. Eesti graafikakunsti paremiku tutvustamine ja valdkonna edendamine. Sihtrühm: kultuuripublik, tudengid.	Oktoober	<i>Näituste osakond, V. Loo</i>

	4.2	Näitus „Eesti kauneimad raamatud“ koos rändnäitusega. Koostöös raamatukogude aasta projektiga.	Konkurss-näituse eesmärk: raamatute väärtustamine ja nähtavaks tegemine. Sihtrühm: kujundajad, tudengid, kultuuripublik, raamatuhuvilised üle Eesti.	Veebruar	<i>Näituste osakond, V. Loo</i>
5. Raamatukoguvõrgu koolitused	5.1	Raamatukoguhoidja kutsestandardi uuendamine	Koostöös ERÜga on kutsestandard uuendatud.	Juuni	<i>Hariduskeskus, R. Virks</i>
	5.2	Kutsekoolituse koordineerimine, planeerimine, analüüs ning arendamine	Kutsekoolitus 2021/2022: 15 tunnistusega lõpetajat. Koolituse analüüsi ning uue kutsestandardi põhjal on välja töötatud sisult ja vormilt uus kutsekoolituse mudel 2022/2023. õppeaastaks.	Oktoober	<i>Hariduskeskus, R. Virks</i>
	5.3	Koostöö raamatukoguvõrguga: koolitusvajaduse väljaselgitamine ja täienduskoolitusplaani kavandamine	Välja on töötatud 2023. a täienduskoolituste plaan. Koostatud on sihtrühma väärtuspakkumine. On loodud sisend täienduskoolituste portaali (õpiteekonna) IT-hankeks. Raamatukoguvõrgule on ilmunud koolituste ja hariduse fookusega veebipõhine uudiskiri (4 numbrit).	Detsember	<i>Hariduskeskus, R. Virks</i>
	5.4	Täienduskoolituste koordineerimine, planeerimine ja läbiviimine	RaRa pakutavate (veebi)koolituste põhjal on loodud 2022. a koolituskalender (veebruar). Välja on töötatud raamatukoguvõrgu täienduskoolituste rahastusmudel (juuni). Toimunud on 10 (veebi)koolitust, koolitustel on osalenud 150 raamatukogutöötajat.	Detsember	<i>Hariduskeskus, R. Virks</i>
	5.5	Raamatukogujuhtide arendamine koostöös Kultuuriministeeriumiga	Toimunud on raamatukogujuhtide traditsiooniline kogemus- ja õppereis teiste riikide raamatukogudesse.	Detsember	<i>Hariduskeskus, R. Virks</i>
	5.6	Teenusepõhise juhtimise aluste ja praktika tutvustamine ja rakendamine raamatukoguvõrgus	Läbi on viidud koolitused, raamatukoguhoidjad on saanud teenuste kirjeldamise ning tulemuslikkuse ja kvaliteedi hindamise oskused. Sihtrühm: 3–4 maakonna- või linnaraamatukogu.	1 kord kvartalis	<i>Kvaliteedispetsialist H. Ojasaar</i>
6. Seminarid	6.1	Teavikute uue kirjeldusstandardi RDA juurutamine ja raamatukoguvõrgu koolitamine	Raamatukogud on kursis kataloogimisstandardi juurutamise seisuga Eestis. Osalejad on saanud ülevaate RDA uusimatest arengutest teistes riikides. Kataloogimisjuhendid on Eesti raamatukogudes kasutusele võetud. Seminaril osalejaid 100.	November	<i>Kogude arenduse osakond, K. Mälton</i>
	6.2	Mäluasutuste suveseminar	Eesmärk: edendada koostööd ja arutleda mäluasutustele olulistel teemadel. Osalejaid 80 (mäluasutuste juhid ja spetsialistid, ministriumide spetsialistid).	August	<i>Raamatukoguteenuste arenduskeskus, J. Makke</i>